

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Disp. VIII. De præcepto confessionis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

quo ipse sibi ex novo præcepto tenetur salutem A procurare, statim postquam peccavit, vel datâ opportunitate, ex præcepto charitatis, tenemur ipsum corrigere.

117. *Disp. 1. art. 6.* Objicies sextò: Privatus gratiâ habituali non potest diu omnia peccata vitare, ut docuimus in Tractatu de gratia: Ergo tenetur statim gratiam recuperare, ne se constituat sub morali periculo in alia peccata incidendi. Nam teste Gregorio homil. 11. in Ezechiel. Peccatum quod per penitentiam non deletur: suo pondere trahit ad aliud. Vel ut ait Prosper lib. 5. de vocat. gent. cap. 2. Voluntas mutabilis quæ non ab incommutabili voluntate regitur, tanto citius appropinquat iniquitati, quanto acrius intenditur actioni.

118. Respondeo, concessio Antecedente, negando Consequentiam: cum enim tempus quo potest homo privatus gratiâ habituali, abstinere à peccato, incertum & indeterminatum sit, etiam periculum peccandi in quo versatur, est indeterminatum & incertum: licet autem unusquisque teneatur evitare determinatam peccandi occasionem, determinatumque periculum, secus tamen si hæc certa & determinata non sint.

119. Objicies septimò contra secundam conclusionem, in qua diximus, præceptum contritionis non obligare ad detestanda peccata nondum remissa diebus festis. In diebus festis tenemur Deo vacare: At homo existens in peccato mortali, non potest Deo vacare, nisi prius de peccatis contritatur, & per contritionem Deo reconcilietur: Ergo existens in peccato mortali, teneatur, saltem diebus festis, ad hunc contritionis elicere. Unde Levitici 23. dicitur: *Sæcramentum requiritur est, affligetisque animas vestras.* Et paulo post: *Omnis anima, quæ afflictâ non fuerit die hac, peribit.*

120. Respondeo, concessa Majori, negando Minorem; præceptum enim cplendi dies festos, solum obligat ad vacandum Deo, & exhibendum illi debitum cultum, per opera religionis, & cessationem ab operibus servilibus: hæc autem fieri possunt etiam à peccatore. Unde ad locum Levitici respondet aliqui, illum non intelligi de contritione interna, sed de afflictione externa per abstinentiam à voluptatibus. Sed esto intelligatur de contritione interna, quod probabilius est: erat enim institutum semel in anno die decimâ mensis septimi festum propitiationis seu expiationis, in quo Sacerdos sacrificabat & orabat pro peccatis populi, ut Deus illis peccata remitteret; unde tunc obligabat præceptum contritionis de peccatis nondum remissis. Verum hoc præceptum in lege Evangelica commutatum est in præceptum annuæ confessionis, quod, ut supra diximus, non obligat ad contritionem, sed duntaxat ad attritionem supernaturalem; quia in lege Evangelica attritio iuxta Sacramento æquivalere contritioni, & reddit hominem de attrito contritum.

DISPUTATIO VIII

De Præcepto Confessionis.

Ad quest. 6. supplementi.

DE præcepto contritionis egimus diffinitione præcedenti, in hac diffinitione breviter de præcepto tam divino quam Ecclesiastico confessionis, quæ est secunda sacramentalis Sacramenti penitentiae, de qua S. Thomas disputat quest. 6. supplementi, & quinquæ sequentibus.

ARTICULUS I.

An confessio Sacramentalis sit iure divino positivum præceptum, & quas personas, quove tempore obliget tale præceptum?

CErrum est confessionem Sacramentalem non esse de jure naturalis, ut docet D. Thomas hic art. 2. Tum quia Sacramenta (inquit) non sunt de iure nature, sed de iure fidei, quod est supranaturale. Tum etiam quia natura non inclinat ad confessionem peccatorum, prædictum occultorum. Tum denique, quia quod est de jure naturali, est commune apud omnes gentes, non sit in omnibus illis eadem natura rationalis, & idem rationis dictamen. Unde Iulius lib. 2. de invent. Im naturale est (inquit) quod non minus genuit, sed innata quadam vi inferunt. Solum ergo difficultas est, an confessio Sacramentalis sit de jure divino positivo, & an fideles habeant præceptum à Christo peccata sua ad sacerdotes confiterendi? Pro resolutione.

Dico primò, confessionem sacramentalem esse de jure divino præceptam. Conclusio est certa de fide, ac definita in Tridentino sess. 14. cap. 1. can. 6 & 7. contra hæreticos nostri temporis. Probatur primò: Christus Joan. 20. dedit apostolis, eorumque in sacerdotio successoribus, potestatem absolvendi fideles à peccatis, eaque juxta ipsorum arbitrium retinendi: At Sacerdotes non possunt habere potestatem peccata fidelium retinendi, si ipsi fideles præceptum à Christo non habeant sua peccata ad Sacerdotes confiterendi. Ergo confessionis Sacramentalis usus ab ipso Christo præceptus & institutus est.

Probatur secundo: Christus Sacramentum penitentiae quoad omnes suas partes instituit, ut disp. 1. ostensum est: Ergo usum ejus, sibi indeque Sacramentalem confessionem, præcepit. Probatur Consequentia, tum exemplo Baptismi, quod quia institutum est à Christo, voluit Christus ad illud servandum peculiari præcepto omnes obligare. Tum etiam ratione, nam legem ac providi legislatoris munus est, non modo sanctissimis legibus cives instruere, sed etiam etiam servandas, quantum fieri potest, eos obligare.

Probatur tertio: Præceptum confessionis in lege Evangelica successit præcepto contritionis, alioquin Christus per præceptum confessionis non alleviasset, sed aggravasset onus, nam præ-

ter præceptum contritionis, addidisset præceptum confessionis: Sed antelegem Evangelicam præceptum contritionis iure divino obligabat peccatores, ut disputatione præcedenti articulo ultimo ostensum est: Ergo pariter in lege Evangelica confessio sacramentalis est iure divino præcepta. Unde sicut ante legem Evangelicam contritio obligabat peccatore ex triplici capite; primo ex lege iustitiæ, ut nimirum homines satisfacerent Deo pro injuria illata, jusque divinum læsum repararent; secundo ex lege charitatis erga Deum, quæ nos obligat ad ipsum amandum super omnia, ac detestandum quicquid ei displicet; tertio ex lege amoris proprii, quæ tenetur nostris spiritualibus necessitatibus subvenire, æternamque animæ nostræ ruinam vitare, ut loco citato declaravimus; ita & triplici illo titulo tenentur Christiani in lege nova, peccata sua Sacerdotibus confiteri.

Demum suaderi potest conclusio ex regula quam tradit Augustinus lib. 4. de Baptismo cap. 24. ubi sic ait: *Quod universa tenet Ecclesia, nec Concilio institutum: sed semper retentum est, non nisi auctoritate apostolica traditum rectissime creditur*: Sed neque in Concilio, neque in Pontificum decretis, ullum extat initium hujus præcepti; nam licet in Lateranensi annua confessio cunctis fidelibus præcepta fuerit, in eo tamen non confessio ipsa, sed solum tempus quo fieri debet, præscriptum est, ut docet Tridentinum sess. 14. cap. 5. his verbis: *Neque enim per Lateranense Concilium Ecclesia statuit, ut Christi fideles confiterentur, quod iure divino necessarium & institutum esse intellexerat; sed ut præceptum confessionis, saltim semel in anno, ab omnibus & singulis, cum ad annos discretionis pervenis- sent, impleteretur*. Ergo censendum est, præceptum Confessionis sacramentalis esse de iure divino, & manasse immediatè à Christo, & per Apostolos Ecclesiæ communicatum fuisse. Et certè, cum præceptum illud tam arduum ac difficile sit, nisi à Christo immediatè manasset, difficillimè per uaderi potuissent fideles, ut ipsum acceptarent, ac tot sæculis inviolabiliter observarent: maxime quia non posset Ecclesia gravitatem hujus præcepti lenire, sicut illam Deus lenit internis consolationibus, nec humana providentia impedire posset plura inconvenientia ex tali confessione oriunda, quæ nunc Deus mirabili suâ providentiâ impedit. Unde plures Theologi existimant, quod Ecclesia non posset simpliciter & absolute præcipere fidelibus Confessionem sacramentalem, nisi præcepto divino de illa.

Dico secundò, hoc præceptum non obligare infideles, sed duntaxat baptizatos, habentes conscientiam peccati mortalis, non verò eos qui sunt confirmati in gratia.

Ratio primæ partis est, quia cum Baptismus sit janua ad alia Sacramenta, ante susceptum in re Baptismum, nullus est capax alicujus Sacramenti; unde cum præcepta divina eos solum obligent qui possunt ea implere, infideles nondum baptizati non obligantur ad Sacramentum penitentiae, sed duntaxat fideles post susceptum Baptismum, cum materia Confessionis sacramentalis sint peccata post baptismum commissa.

Dices, quamvis infideles nondum baptizati non obligentur immediatè ad Confessionem sacramentalem, ad eam tamen obligari mediatè, quia si habuerint sufficientem notitiam de mysteriis nostræ fidei, tenentur eam amplecti, & Baptismum suscipere; unde si non impleant præ-

ceptum de Baptismo, omisso præcepti penitentiae eis imputatur ad culpam.

Sed contra primò: Qui ex voto tenetur ad ingressum alicujus Religionis, licet teneatur eam amplecti, nihilominus antequam illam ingrediat, non tenetur observare leges & præcepta illius, ut communiter docent Theologi: Ergo similiter, licet infideles de mysteriis nostræ fidei sufficienter instructi, teneantur suscipere Baptismum, non tamen ante illius receptionem, & priusquam Ecclesiam ingrediantur, tenentur observare præcepta quæ Christus dedit Ecclesiæ, qualia sunt præcepta circa Sacramenta. Unde Tridentinum sess. 14. cap. 2. ait quod *Ecclesia in neminem judicium exercet, qui non prius ipsam per Baptismi januam fuerit ingressus*.

Contra secundò: Omnia peccata ante Baptismum commissa, remittuntur per susceptionem Baptismi, independentè à Sacramento penitentiae, non enim baptizati tenentur peccata ante Baptismum commissa clavibus subicere; nec tenentur post Baptismum suscipere Sacramentum penitentiae, nisi labantur in novum mortale: Ergo non possunt ad illud obligari medio Baptismate; alioquin obligarentur ad novum mortale committendum, cum non possint ad Sacramentum penitentiae obligari, nisi ratione mortalis post Baptismum commissi. Unde quamvis daretur quod infideles obligarentur ad Eucharistiam, mediante Baptismo, ut medio disponente & habilitante subiectum ad ejus receptionem; non possunt tamen eo modo obligari ad Sacramentum penitentiae.

Secundò pars conclusiõis, quæ asserit præceptum istud obligare omnes baptizatos habentes conscientiam mortalis, evidens est, cum Sacramentum penitentiae sit institutum à Christo ut medium necessarium ad remittenda omnia mortalia post Baptismum commissa. Ex quo probata manet tertia pars, nam confirmati in gratia non habent materiam necessariam hujus Sacramenti, quæ sunt mortalia, propter quæ tantum fideles obligantur ad illud suscipiendum, ut definit Tridentinum sess. 14. cap. 5. sed ad summum tantum habent materiam sufficientem, quæ sunt venialia, propter quæ non est hoc Sacramentum primario institutum, cum hæc aliâ viâ, multisque aliis remediis expiari possint, ut constat ex dictis disp. 4. Ex quo.

Inferes, B. Virginem, utpote non solum confirmatam in gratia, sed etiam ab omni peccato immunem, præcepto confessionis non fuisse obligatam, imò nec hujus Sacramenti capacem. Unde falsum & temerarium est quod aliqui dicunt, B. Virginem quotidie fuisse confessam S. Joanni Evangelistæ. Quod Fagundes de secundo præcepto Eccles. lib. 1. cap. 2. num. 10. falsò tribuit D. Thomæ 3. part. quaest. 37. art. 4. ibi enim S. Doctor solum agit de antiqua caremonia, quæ solebant mulieres post partum accedere ad templum purgandæ.

Dices, Baptismus potest impendi immuni à peccato originali, unde B. Virgo fuit à Christo baptizata, ut diximus in Tractatu de Baptismo: Ergo similiter Sacramentum penitentiae potest impendi illi qui nullum unquam commisit, peccatum actuale.

Sed nego consequentiam, & paritatem, materia enim Baptismi non constat ex confessione peccati originalis, sed ex ablutione personæ baptizandæ; materia verò penitentiae constat ex

proprii peccati confessione, & dolore de illo. Unde sicut repugnat Baptismum administrari sine aqua, & Eucharistiam confici sine pane & vino; ita & Sacramentum poenitentiae impendi ei qui nullum unquam commisit peccatum actuale; licet interdum impendi possit subiecto nullum habenti peccatum, quia ad hoc sufficit, ut saltem aliquando peccatum habuerit, ut ex praesenti confessione, & dolore illius, confici possit hoc Sacramentum.

13. Dico tertio, praeceptum divinum confessionis, per se obligat tantum in articulo vel periculo mortis, per accidens verò in multis aliis casibus obligare potest.

Probatur breviter: Cum praeceptum divinum confessionis in lege Evangelica successerit praecepto contritionis, non obligat, nisi quando obligat contritio: Sed contritio per se non obligat nisi in articulo vel periculo mortis, licet per accidens possit frequentius & in multis aliis casibus obligare, ut disp. praecedenti articulo ultimo declaravimus: Ergo & praeceptum divinum de confessione.

ARTICULUS II.

Resolvuntur breviter quaedam difficultates seu casus conscientiae de praecepto Ecclesiastico annuae confessionis.

14. PRÆTER divinum praeceptum de confessione sacramentali, articulo praecedenti expositum, datur praeceptum Ecclesiasticum de confessione annua proprio Sacerdoti facienda, & de Eucharistia in Paschate suscipienda, quod habetur in capite, *Omniis utriusque sexus*, de poenitentis & remissionibus, sub his verbis: *Omniis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua solus peccata, saltem semel in anno fideliter confiteatur proprio Sacerdoti, & in iunctam sibi poenitentiam propriis viribus studeat adimplere, suscipiens reverenter ad minus in Paschate Eucharistia Sacramentum.* Circa hoc praeceptum plures proponi solent difficultates seu casus conscientiae, quos breviter hic proponemus ac resolvemus.

15. Queritur ergo primo, utrum hoc statutum Concilii Lateranensis sit exhortatio sive consilium Ecclesiae, an verò formale praeceptum obligans sub mortali?

Respondeo esse praeceptum obligans sub mortali, ita enim definitur in Tridentino sess. 14. can. 8. & patet ex poena gravissima quae statuitur contra ejus transgressores, ejectione scilicet ab Ecclesia, & amentia Ecclesiastica sepultura. Addo quod praeceptum illud Ecclesiasticum de annua confessione, est determinatio praecepti divini, quantum ad tempus: Sed praeceptum divinum obligat ad mortale: Ergo & Ecclesiasticum.

16. Dices, Confessio sacramentalis dolorem de peccatis exigit & includit: Sed dolor, cum sit actus pure internus, non potest cadere sub praecepto Ecclesiae; actus enim pure interni, cum per se non cadant in notitiam sensibilem, non possunt esse intra sphaeram humanae gubernationis, sed illi soli subiacent qui omnium hominum secreta novit: Ergo Confessio sacramentalis non potest cadere sub praecepto Ecclesiae.

17. Respondeo primo, hoc argumentum solum probare confessionem, ut includit actum inter-

num doloris de peccatis, non posse cadere sub praecepto Ecclesiae, non tamen id ostendit de Confessione, ut dicit actum pure externum, quod peccata Sacerdoti manifestantur.

Respondeo secundo, dato quod Ecclesia non possit directe & primario praeceptum actum internum, indirecte tamen & secundario, illum praeceptum potest, quando scilicet actus interior est necessarius, ut exterior sit bonus & honestus. Unde per se loquendo habet potestatem super actum exteriores, super actum verò interiore, per accidens, & ratione actus exterioris, in quantum est forma illius.

Tertio responderi potest, quod licet Ecclesia praeceptum solum confessionem externam deprecatis, supposito tamen hoc praecepto, obligat poenitens jure divino, propter reverentiam quam debet huic Sacramento, ne illud irritum reddat, simul cum externa Confessione actum internum doloris eliceret; sicut ex suppositione quod ex praecepto Ecclesiae teneatur vocaliter orare, jure divino, & virtute religionis, obligatur ex reverentia quam in orando Deo debemus, internam attentionem adhibere.

Quares secundo, an praeceptum Confessionis sit distinctum à praecepto communione, vel solum obliget per accidens, & in ordine ad assumptionem Eucharistiae?

Respondeo esse praeceptum distinctum & obligare per se ac independentem à praecepto Eucharistiae, ut constat ex fine propter quem factum est, nempe propter maximam necessitatem divinitatem, quam secum affert Sacramentum poenitentiae, independentem à Sacramento Eucharistiae, nimirum salutem animarum, & justificationem peccatoris. Qui finis non solum militat in his qui sunt ad Eucharistiam idonei, sed in reliquis omnibus qui mortis post Baptismum capaces sunt. Ex quo

Inferes primo, eum qui per annum effectus legem impediret à susceptione Eucharistiae, teneri nihilominus ad sacramentalem Confessionem. Unde Tridentinum sess. 14. can. 8. anathematizat eos qui dixerint ad Confessionem sacramentalem non teneri omnes & singulos utriusque sexus Christi fideles, juxta magni Concilii Lateranensis constitutionem, semel in anno. Ubi loquitur independentem à praecepto Eucharistiae, cuius nulla est mentio.

Inferes secundo, praeceptum confessionis annuae, non ita à praecepto communione Paschalis esse annexum, ut pro eodem tempore obligetur, de si quis in Natali Domini, a quovis anni tempore, confiteatur, praecepto Ecclesiastico Confessionis annuae satisfaciat; postea verò in Paschate, si non habeat conscientiam peccati mortalis, non tenebitur confiteri, sed solum communicare; si verò conscientiam mortalis habeat, tenebitur quidem prius confiteri, quam communicare, ad id tamen non obligabitur ex vi praecepti Ecclesiastici annuae confessionis, sed ex vi praecepti divini prohibentis ne quis indigne ad Eucharistiam praesumat accedere. Hinc orta est consuetudo fidelium confitendi in Quadragesima, vel in Paschate; cum enim teneantur ad dignam Eucharistiae susceptionem, confessionem praesumere, illam differunt ad Quadragesimam, non quod putent eo tempore determinato se ad Confessionem obligari, sed ne si alio tempore confiterentur, deberent postea, ratione sacrae synaxis, iterum confiteri.

Quæres tertio, an Ecclesia obliget ad annum confessionem eum qui habet solum peccata venialia?

Respondeo negativè, cum S. Thoma hic art. 3. ad 3. Primò, quia in prædicta Concilii Lateran. Constitutione dicitur, *Omnes fideles omnia peccata sua semel in anno confiteantur*: Sed hoc de venialibus intelligi nequit, quia moraliter loquendo impossibile est, nedum illa omnia confiteri, verum etiam propter eorum multitudinem in memoriam reducere: Ergo hoc præceptum de solis mortalibus est intelligendum.

Secundò, in illo statuto præcipitur ut omnia peccata sua Sacerdoti proprio confiteantur: Sed peccata venialia non sunt necessarii proprio Sacerdoti confitenda, cum ab illis quilibet simplex Sacerdos possit absolvere: Ergo tale præceptum non obligat ad annum confessionem eum qui solum habet peccata venialia.

Tertio, in dicto capite, *Omni utriusque sexus* gravissima poena infligitur iis qui tale præceptum non implent, nempe excoctio ab Ecclesia, & privatio Ecclesiastica sepultura, ut supra diximus: Sed non videtur æquum, aut rationi consentaneum, ei qui peccata venialia confiteri recusat, penam adeo gravem infligere: Ergo idem quod prius.

Demum, ut supra ostendimus præceptum Ecclesiasticum de annua confessione, est determinatio præcepti divini: Atqui præceptum divinum non obligat nisi ad confitenda mortalia: Ergo nec Ecclesiasticum. Nec refert quod subditi teneantur singulis annis a suis Pastoribus agnoscere, ac proinde etiam si non habeant mortalia, teneantur proprio Sacerdoti suam conscientiam confessione aperire; nam ut notat D. Thomas loco citato, sufficit quod in tali casu poenitens ostendat se sacerdoti, dicendo se nullam habere conscientiam mortalis.

Quæres quartò, utrum quando quis certò scit aut probabiliter timet, quod si modo non confiteatur, ante finem anni non poterit confiteri, quia nimirum navigaturus est in longinquam patriam, in qua non habebit copiam Confessarii, teneatur confessionem anticipare, & statim confiteri, antequam annus compleatur?

Respondeo affirmative: duo enim (ut annotavit Cano relict. de Penit. p. 5.) sunt genera præceptorum: quædam obligant hominem determinatè pro aliquo certo & determinato tempore, ut præceptum jejunii, auditionis Missæ, recitationis officii, &c. & impletio istorum præceptorum non debet necessariò præveniri, licet prævideatur fore impedimentum tempore quo obligabunt; quia quod cadit sub huiusmodi præceptis, est onus temporis, aut diei determinatio: alia verò sunt præcepta sine aliqua temporis determinatione obligantia, quæ videlicet aliquo tempore indeterminato implenda sunt, quia id quod præcipitur est medium necessarium ad salutem, ut patet in præcepto de Baptismo, Communionem &c. Cum ergo præceptum confessionis sit huius secundi generis, & ejus obligatio oriatur ex eo quod confessio sit medium necessarium ad salutem, hinc fit quòd in casu posito teneatur poenitens tempus anticipare, sicut etiam in eo casu tenetur communicare, priusquam discedat, & mari se committat. Hujus enim Sacramenti perceptio non est tempore Paschali præcepta, solum ob venerationem temporis, sed maxime propter Christi præceptum, quo aliquoties in vi-

ta, non minus quam præcepto confessionis, voluit fideles obligari. Unde sicut Ecclesia vagam illam & indeterminatam obligationem, quam facit poenitentia ex præcepto divino habebat, suo præcepto determinavit ad certum tempus: ita vagam quoque & indeterminatam obligationem, quam Eucharistia ex præcepto Christi habebat, ad tempus Paschale determinavit, propter memoriam institutionis hujus Sacramenti, quæ hoc tempore facta fuit à Christo.

Quæres quintò, an qui non est confessus intra annum, teneatur statim confiteri initio sequentis?

Respondeo affirmative: Quando enim tempus non ponitur ut terminus, quòd præceptum expirat, sed ultra quòd differri non debeat executio præcepti, adhuc elapso tempore, præceptum obligat; ut quando præfigitur certum tempus debitori ad solvendum, adhuc eo tempore transacto, debitor manet obligatus ad debitum solvendum; quia tempus non fuit illi præfixum ut in eo debitum expiraret, sed ne ultra illud debiti solutio differretur: At in dicta constitutione Concilii Lateranensis, tempus anni non ponitur ut terminus quo præceptum expiret, sed ultra quòd differri non deberet adimpletio præcepti confessionis, ut colligitur ex verbis illis, *Ve saltem semel in anno confiteatur*, quæ æquipollent istis: *Ne ultra annum confiteri differat*: Ergo adhuc elapso anno, præceptum illud obligat.

Confirmatur: Finis hujus præcepti est ne tam salubre ac necessarium medium differatur ultra annum: Ergo non adimpletum intra annum, semper obligat, donec impleatur.

Quæres sextò, utrum ex vi hujus præcepti poenitens teneatur confiteri scripto, vel per interpretem, quando aliter non potest.

Respondeo ipsum teneri quidem confiteri scripto, sed non per interpretem.

Ratio primæ partis hujus resolutionis est, quia præcepta Ecclesiæ obligant, quando in eorum impletione non est magna difficultas, nec grave aliquod damnum ex ea provenit: Sed in eo quod poenitens scripto confiteatur, nec est gravis difficultas, nec grave damnum inde emergit: Ergo tenetur poenitens confiteri scripto, quando aliter non potest.

Quòd verò non teneatur confiteri per interpretem, colligitur ex cap. *Omni utriusque sexus*, ubi præcipitur, *ut omnis fidelis omnia sua peccata solus confiteatur proprio sacerdoti*. Nam per *ly solus*, aperte excluditur interpretes.

Confirmatur ex Tridentino sess. 14. cap. 5. ubi definitur non esse divino vel Ecclesiastico præcepto mandatum, ut delicta sint publicè confessione aperienda: At per interpretem delicta fierent aliquo modo publicæ: Ergo fideles non obligantur confiteri per interpretem, quando aliter non possunt.

Confirmatur amplius: Si scirem Confessarium vel uni tantum, meum peccatū esse revelaturum, non tenerer illud confiteri: Ergo neq; teneor illud confiteri per interpretem. Excipiendus tamen est articulus mortis, tunc enim tenemur ex præcepto charitatis erga nos ipsos, si aliter non possumus, confiteri per interpretem, imò & coram aliis, etiam cum notabili detrimento famæ; quia cum eo articulo agatur de æterna animi salute, quæ præponenda est omni temporali bono, non debemus propter amissionem temporalis famæ, quæ ex peccatorum confessione sequitur, dubiam reddere æternam nostram salutem.

25. Quæres septimò, an præceptum Ecclesiasticum de annua confessione impletur per confessionem invalidam, vel saltèm per confessionem validam, sed informem, quam posse dari communiter docent Theologi, & patebit ex dicendis disputatione sequenti?

Respondeo hoc præceptum non impleri per confessionem invalidam, bene tamen per confessionem validam, sed informem.

Ratio primæ partis hujus resolutionis evidens est, quidquid in contrarium dicant aliqui novi Casuista: Confessio enim invalida, seu quæ fit illegitimo ministro, potius prohibetur quàm præcipiatur ab Ecclesia: Ergo per eam non adimpletur præceptum Ecclesiasticum de annua confessione, sed solum per confessionem validam, seu ministro legitimo factam. Unde in capite, *Omni utriusque sexus, sæpe citato, dicitur, Omnis utriusque sexus, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua solus peccata, saltèm semel in anno, fideliter confiteatur proprio Sacerdoti. Ubi per ly proprio sacerdoti, intelligitur Parochus, vel alius minister legitimus, & ab Episcopo approbatus.*

Quod verò per confessionem validam, sed informem, hoc præceptum impletur, sic ostenditur. Tunc impletur præceptum alicujus rei, quando omnia ad essentiam rei præceptæ requisita adhibentur: Sed per confessionem validam, quamvis informem, adhibentur omnia pertinentia ad confessionem sacramentalem, alioquin non esset valida: Ergo per illam impletur præceptum Ecclesiæ de annua confessione.

Confirmatur: Finis præcepti non cadit sub præcepto: Sed gratia per Sacramentum recipienda, cujus privatio reddit Sacramentum informe, est finis præcepti confessionis sacramentalis: Ergo non cadit sub præcepto.

Confirmatur ampliùs: Pœnalia potius sunt restringenda, quàm amplianda: Sed præceptum confessionis pœnale est: Ergo non debet ampliari ad actum confessionis formata, sed potius restringi ad actum informem, modo quoad essentiam Sacramenti sit valida.

26. Quæres octavo, an aliquando pœnitens teneatur his confiteri de iisdem peccatis?

Respondeo ad id teneri in quatuor casibus. Primus est, quando pœnitens priusquam absolveretur à peccatis, non fuit absolutus ab excommunicatione quam incurrerat. Secundus, quando pœnitens vovit se facturum confessionem generalem omnium peccatorum quæ prius confessus est. Tertius, quando quis non potest sufficienter explicare malitiam præsentium peccatorum, nisi repetendo peccata aliqua jam manifestata in aliis confessionibus. Quartus, quando urgente præcepto, vel gravi necessitate, pœnitens habens peccata reservata, confitetur inferiori Sacerdoti; tum enim peccata reservata quæ Sacerdoti inferiori, ob integritatem confessionis, declaravit, tenetur iterum superiori cui sunt reservata confiteri, ut communiter docent Theologi; quia à Sacerdote inferiori indirectè tantum & per accidens ab illis peccatis absolutus fuerat, & cum obligatione ea confitendi superiori, suo tempore.

27. Dices, in eo casu pœnitens non tenetur confiteri Sacerdoti inferiori peccata reservata superiori, cum ab illis absolvere non possit, & confessio ad absolutionem ordinetur.

Sed contra: Etiam si Sacerdos non possit de omnibus absolvere, tamen tenetur pœnitens et omnia confiteri, ut quoniam totius culpa cognoscitur, & de illis de

A quibus non potest absolvere, ad superiorem remittenda ait S. Thomas quest. 9. supplementum. ad 1.

Quæstione 7. supplementum. ad 1. D. Thomas. Iam sic rectè definitur ab Augustino: *Confessio per quam latens morbus, spe venia aperitur. Dicitur demonstrat illam esse actum virtutis, effugit autem à pœnitentia, & non à veritate, ut quidam dicunt, imperativè autem ad multas virtutes pertinere posse. Quæ omnia patent ex dictis cum explicando naturam & quidditatem virtutis pœnitentia. Unde solum hic explicanda est illa definitio Confessionis, quæ à Theologis communiter traditur, sub hac verborum serie: *Confessio sacramentalis est legitima & sacramentalis accusatio de propriis peccatis, ad eorum remissionem, tantum clavium obtinendam.**

Dicitur primò *accusatio legitima*, id est coram legitimo iudice facta, quia in hoc convenit confessioni cum aliis accusationibus iudicialibus. Ad dicitur *sacramentalis*, quia licet confessio peccatorum extra Sacramentum possit esse actus virtutis pœnitentia, si fiat ex motivo ipsius, tamen de ea ut sic non loquimur in præfati. Tertiò declaratur propria materia hujus accusationis, dicitur *de propriis peccatis*. Demum exponitur ejus causa finalis, ac proprius illius effectus, tantum remissio peccatorum obtinenda.

DISPUTATIO IX

De Ministro Confessionis.

Ad quest. 8. Supplementum.

Quia minister hujus Sacramenti aliquo modo ad ejus essentiam pertinet, ut enim docet Florentinum, Sacramenta tribus perficiuntur, materia, forma, & intentione Ministri, merito S. Thomas explicatà essentia & definitione confessionis sacramentalis, statim differit de ejus Ministro, de quo etiam in hac disputatione agemus.

ARTICULUS PRIMUS.

Utrum solus Sacerdos sit minister Confessionis sacramentalis?

Partem negantem tenuit Wiclef, ut refert Thomas Waldensis tomo 2. de Sacram. cap. 135. asserere enim potestatem absolventi à peccatis, seu reconciliandi Deo peccatores, tam Laicis quàm Sacerdotibus communem esse. Idem docuit Lutherus in libro de abroganda Missa. Ut hic error refellatur, & veritas Catholica stabilatur.

Dico breviter, solus Sacerdos est minister confessionis sacramentalis, unde ille solus potest absolvere à peccatis, & peccatores cum Deo reconciliare. Conclusio est certa de fide, & definita in Concilio Constantiensi in Bulla Martini V. contra Wiclef, in Florentino, in decreto unionis, & in Tridentino sess. 14. cap. 6. ubi nullus minister alius nisi sacerdos assignatur. Et ex toto dicitur solus Sacerdos esse minister absolutionis, & c.